

33

Behandeld
Vastgesteld door D/MIVD
Datum vaststelling 251004
Termijn Permanent
Exemplaarnummer van

Defensie

Ministerie van Defensie

Militaire Inlichtingen- en
Veiligheidsdienst
Afdeling Analyse & Rapportage

Bezoekadres:
Frederikkazerne, Gebouw 32
van der Burchlaan 31
Postadres:
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Steller:

Iran: Stand van Zaken Nucleaire Programma

T.b.v. Raad Nationale Veiligheid

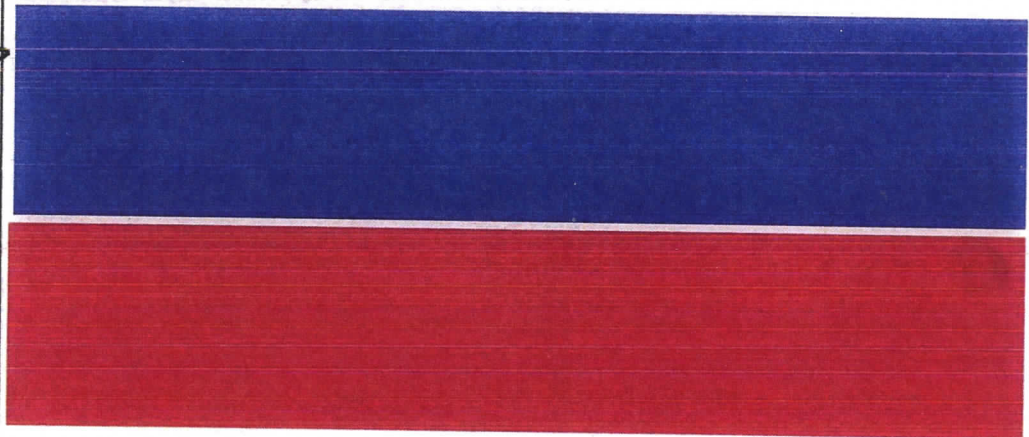
Afgesloten op 25 oktober 2004

Titel MVD Special
Iran
Stand van Zaken Nucleaire Programma
DISnummer 2004019511
Status Definitief
Datum 251004

Ministerie van Defensie

Samenvatting

- Ruim twee jaar na aanvang van de IAEA-inspecties in Iran is een groot aantal significante vragen over de status, omvang en doelstelling van het Iraanse nucleaire programma nog onbeantwoord.
- Iran heeft door middel van de nooit feitelijk geïmplementeerde opschorting van activiteiten gerelateerd aan uraniumverrijking de behandeling van het dossier door IAEA kunnen vertragen, mede door de beslaglegging op IAEA-inspectietijd om een en ander (tevergeefs) te verifiëren.
- Iran heeft een aantal (technisch) onwaarschijnlijke verklaringen gegeven voor door het IAEA aangetroffen sporen (verrijkt) uranium en geconstateerde experimenten.
- Een aantal van de momenteel onbeantwoorde vragen duidt op de aanwezigheid van niet gedeclareerd nucleair materiaal in Iran en op het feit, dat Iran waarschijnlijk (in het verleden) niet gedeclareerde (verrijkings-) activiteiten heeft uitgevoerd.
- Iran heeft recent een aanvang gemaakt met de productie van uraniumhexafluoride (UF₆), de 'grondstof' voor uraniumverrijking. Zodra voldoende UF₆ is geproduceerd kan Iran aanvangen met de daadwerkelijke verrijking van uranium.

- Teneinde definitief uitsluitsel te kunnen geven over het bestaan van een militair nucleair programma is nog meer onderzoek noodzakelijk.

(SC) Vooral vanuit de zorg die bestaat dat Iran naast zijn civiele nucleaire programma heimelijk aan een militair programma werkt, heeft het Internationale Atoomenergieagentschap (IAEA) de afgelopen zes maanden zijn onderzoeks- en verificatieactiviteiten naar de omvang en status van het Iraanse nucleaire programma voortgezet. De afgelopen periode zijn ook activiteiten uitgevoerd die gericht waren op de

Titel MIVD Special
Iran
Stand van Zaken Nucleaire Programma
DISnummer 2004019511
Status Definitief
Datum 251004

verificatie van de door Iran toegezegde opschorting van activiteiten gerelateerd aan het uraniumverrijkingprogramma. Dit laatste was een uitvloeisel van de politieke overeenkomst die gesloten was met Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië (EU3) in november/december 2003. Die politieke afspraak vormt geen onderdeel van de verplichtingen van Iran in het kader van het Non-Proliferatie Verdrag (NPV) maar is tot stand gekomen als vertrouwenwekkende maatregel.

(SC) Op 1 september 2004 is door IAEA-directeur El Baradei de jongste voortgangsrapportage over het Iraanse nucleaire dossier uitgebracht. Evenals eerdere IAEA-rapportages, maakte het rapport melding van voortgang op enkele onderdelen. Zo werd de Iraanse verklaring omtrent de sporen hoogverrijkt uranium die door inspecteurs zijn aangetroffen door El Baradei als "plausibel" omschreven; Wel werd daarbij vermeld dat nader onderzoek benodigd was om definitief uitsluitel te kunnen geven. Ook lijkt het IAEA het onderzoek naar de Iraanse laserverrijkingsactiviteiten (bijna) te hebben afgesloten. Tot slot stelt het IAEA-rapport dat de huidige Iraanse weergave van de activiteiten op het gebied van uraniumconversie lijkt te kloppen.

Van IAEA-directeur El Baradei wordt thans door de BoG verlangd dat in november gerapporteerd wordt over het gehele verloop van het dossier sinds september 2002.

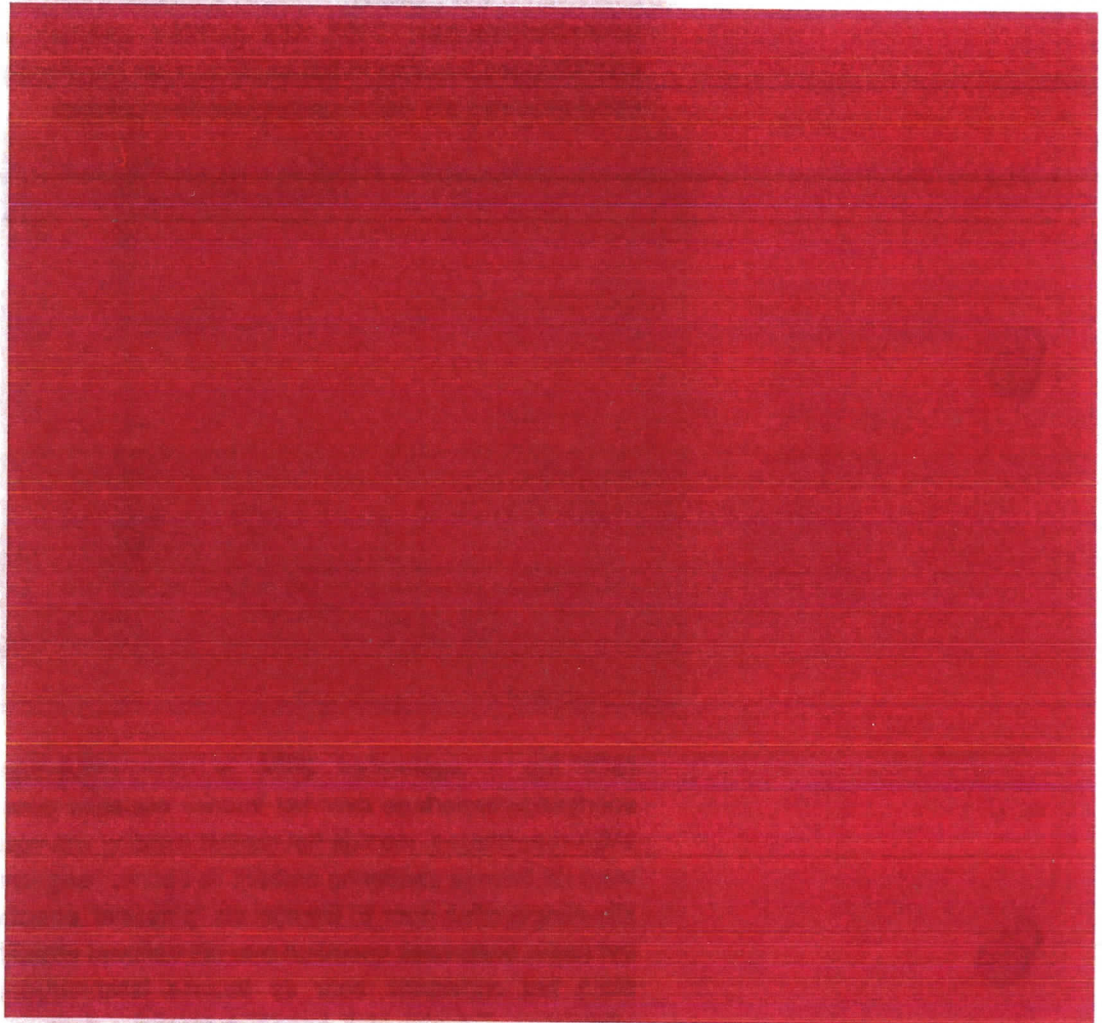
(SC) Het merendeel van de openstaande vragen van het IAEA is vooralsnog niet of ontoereikend door Iran beantwoord. Zo blijft het IAEA een aantal Iraanse verklaringen (technisch) onwaarschijnlijk achten en heeft Iran vooralsnog verzuimd de benodigde aanvullende informatie te leveren met betrekking tot, onder andere, de sporen laagverrijkt uranium die zijn aangetroffen op inheems geproduceerde centrifuge-

[Redacted]

Titel	MIVD Special Iran
DISnummer	Stand van Zaken Nucleaire Programma 2004019511
Status	Definitief
Datum	251004

Ministerie van Defensie

onderdelen. De Iraanse houding in deze kan ook zijn Ingegeven door de wens maximale concessies te verwerven van met name Westerse zijde.

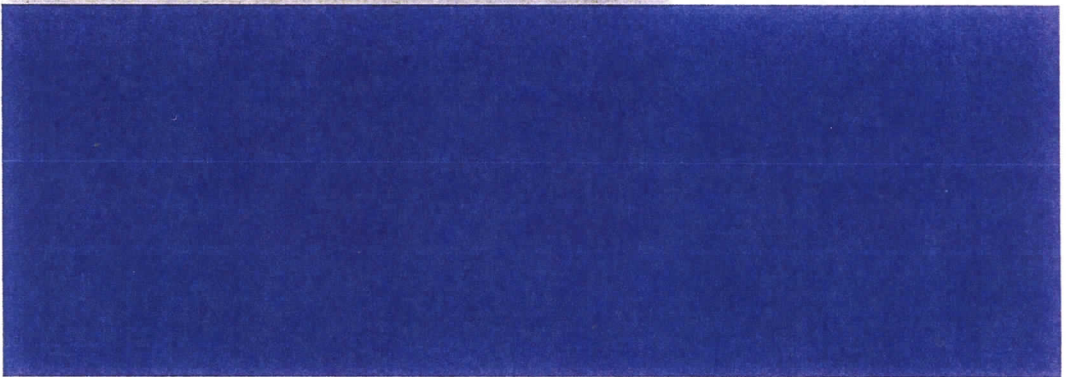
(SC) In politiek opzicht laat Iran niet na zijn status als grote en politiek niet-gebonden mogendheid in de regio te benadrukken. Daarbij spreekt de Iraanse leiding over 'nationale integriteit', 'politieke soevereiniteit' en 'recht op veiligheid'. Velen in de Iraanse machtselite, een groot deel van de bevolking en zelfs enkele vooraanstaande politieke dissidenten vinden dat gezien de potentiële dreiging (de 'Amerikaanse omsingeling' vanuit de buurlanden, alsook de anti-Iraanse opstelling van Israël), Iran in principe recht heeft op een militair nucleair potentieel als ultiem afschrikkingsmiddel; Tenslotte is, zo is de Iraanse gedachtegang, het nucleaire 'veiligheidspotentieel' van India en Pakistan ook door de internationale gemeenschap geaccepteerd, om niet te spreken van dat van Israël.

[Redacted]

Titel	MIVD Special Iran
DISnummer	Stand van Zaken Nucleaire Programma 2004019511
Status	Definitief
Datum	251004

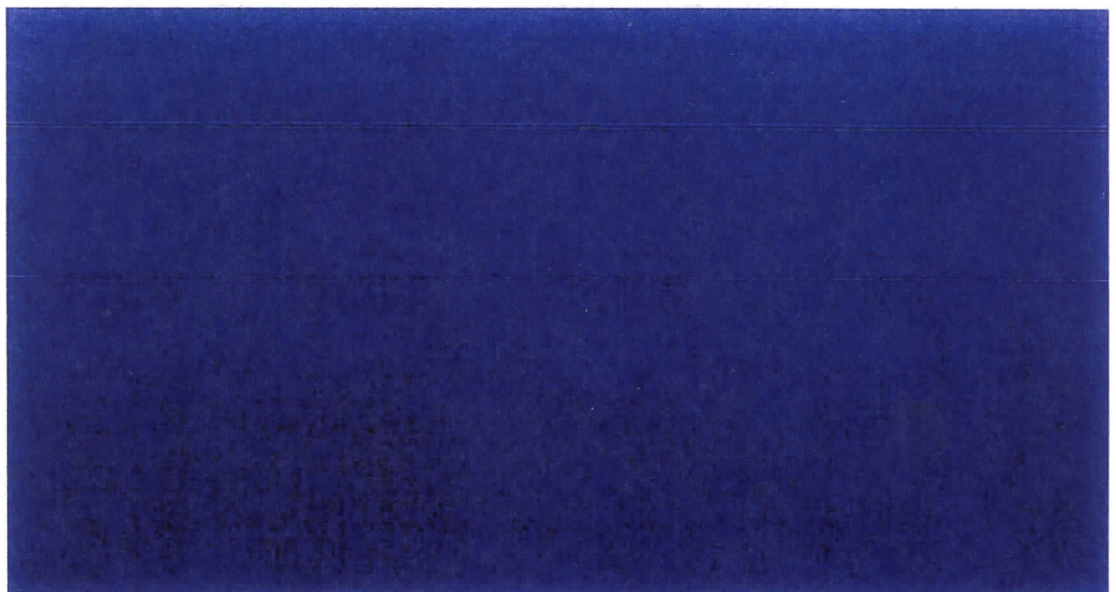
Ministerie van Defensie

(SG) Intussen lijkt de bezorgdheid in de regio over de Iraanse opstelling in de controverse met het IAEA toe te nemen. Hierbij speelt niet alleen de zorg om het escalatiepotentieel van het huidige traject t.a.v. het nucleaire dossier een rol maar ook de potentiële uitstraling van een nucleair gewapend Iran op de huidige veiligheidsvraagstukken en machtsbalans in de regio.

Beoordeling / Verwachting

(SG) Ruim twee jaar nadat het IAEA een aanvang maakte met het onderzoek naar het Iraanse nucleaire programma blijkt dat land vooralsnog geen duidelijkheid te kunnen of willen geven over de status, omvang en bedoelingen van zijn nucleaire programma. Iran houdt vol dat het zich niet bewust was van de mogelijke militaire toepasbaarheid van zijn nucleaire activiteiten. Daarnaast is er een (combinatie van een) aantal zaken waar Iran nog helemaal geen antwoord op heeft weten te geven. Hierbij gaat het met name om de oorsprong van een aantal uraniumbesmettingen en het tijdpad van activiteiten ten aanzien van de ontwikkeling van de P-2 centrifuge. Een en ander lijkt duidelijk te wijzen op diverse, tot nu toe geheim gehouden, Iraanse nucleaire activiteiten en wellicht ook op de aanwezigheid in Iran van niet gedeclareerd nucleair materiaal.

Titel

**MIVD Special
Iran**

Ministerie van Defensie

DISnummer

**Stand van Zaken Nucleaire Programma
2004019511**

Status

Definitief

Datum

251004

